

सर्गः ३ हरिर्यद्यैकः पुरुषोत्तमः स्मृतो महेश्वरस्त्यम्बक
 एव नापरः । तथा विदुर्मा मुनयः शतक्रतुं द्वितीय
 गामी न हि शब्द एष नः ॥ ४९ ॥ अतोऽयमश्वः
 कपिलानुकारिणा पितुस्त्वदीयस्य मयाऽपहारितः ।
 अलं प्रयत्नेन तवात्र माकृत्याः पदं पदव्याः सगरस्य
 सन्ततेः ॥ ५० ॥ ततः प्रहस्यापभयः पुरन्दरं पुनर्व
 भाषे तुरगस्य रक्षिता । गृहाण शस्त्रं यदि गर्व
 एष ते मखल्वनिर्जित्य रघुं कृती भवान् ॥ ५१ ॥

हरिरिति । मुनयो मां शतक्रतुं जगदुः द्वितीयः कोऽपि
 नोऽस्माकं एष शब्दः शतक्रतुर्नास्ति यथा एक एव कृष्णः
 पुरुषेषु उत्तमः नान्यः एवं महेश्वर एव व्यम्बकः नान्यः ॥ ४९ ॥
 अत इति । अतो हेतोः दिलीपस्य अश्वो मया अपहृतः किं
 दिलीपस्य तव पितुः किं मया कपिलमुनेस्तुल्येन हे रघो तव
 प्रयत्नेन अलं सगरस्य राज्ञः सन्तानस्य पदव्याः पदं स्थानं त्वं
 मा गच्छ ॥ ५० ॥ तत इति । अनन्तरं रघुः पुनः इन्द्रं प्रति वभाषे
 किं कृत्वा किञ्चित् हास्यं कृत्वा किं रघुः अपगतः भयो यस्य
 सः पुं किं अश्वस्य रक्षिता किमाह हे इन्द्र यदि तव एष
 गर्वः तर्हि शस्त्रं गृहाण कुतः रघुं अजित्वा भवान् न समर्थो
 भवति भूमिपुरन्दरात्मज इति पाठे भूमेः पुरन्दरस्य दिली
 पस्यात्मज इत्यर्थः ॥ ५१ ॥